

Poziční dokument statutárních měst České republiky k podobě integrovaných urbánních nástrojů po roce 2020

V současném programovém období se ve všech statutárních městech České republiky uplatňují **inovativní přístupy k jejich strategickému plánování a rozvoji** prostřednictvím **integrovaných urbánních nástrojů** ITI a IPRÚ. Tyto nástroje by měly při správném uchopení umožňovat efektivně plánovat a koordinovat rozvoj nejen jádrových měst, **ale i jejich přirozených funkčních zázemí – jde tedy o kvalitativně vyšší dimenzi strategického plánování**. V těchto aglomeračních oblastech žije **téměř 60 % obyvatel** České republiky, avšak tvoří pouze **pětinu její rozlohy**. Tato území jsou **hlavními akcelerátory socioekonomického růstu** České republiky a jejich budoucí úspěšný rozvoj je základní podmínkou konkurenceschopnosti české ekonomiky v evropském i globálním měřítku.

V souladu se závěry tzv. „Brněnské deklarace“ podepsané 1. 12. 2017 se političtí představitelé všech statutárních měst ČR společně shodli na principech tohoto pozičního dokumentu pro budoucnost integrovaných urbánních nástrojů v ČR po roce 2020. V něm požadují zachování a další optimalizaci vyzkoušeného a osvědčeného integrovaného přístupu a spolupráce na úrovni přirozených funkčních městských regionů, dále požadují předvídatelnost a právní jistotu. Zároveň zde definují zásadní principy pro budoucí uplatnění integrovaných urbánních nástrojů v ČR:

- I. **Funkční urbánní území vymezená na základě jednotných parametrů** – respektující metodiku Ministerstva pro místní rozvoj ČR, která vznikne ve spolupráci s městy a bude jimi akceptována, a při zohlednění územního přístupu ukotveného ve vznikající Strategii regionálního rozvoje ČR 2021+ (SRR 21+);
- II. **Rozvoj území na základě široce akceptované metropolitní/aglomerační strategie** (souhrn integrovaných řešení rozvoje na podporu potenciálu funkčního území) – možnost zaktualizovat stávající strategie, nutno zahrnout všechna identifikovaná témata financovatelná z různých zdrojů: nadnárodních, EU, národních i vlastních;
- III. **Témata pro strategii** vycházejí z identifikovaných témat z metropolitního/aglomeračního území a témat definovaných ve vznikající SRR 21+ (např. udržitelná mobilita, adaptabilní prostředí, adaptace na populační změny, vzdělávání, bydlení, další veřejné služby a jiné);
- IV. **Strategie může obsahovat konkrétní strategické projekty** (nikoli výlučně), na kterých panuje shoda v území a na národní úrovni;
- V. **Strategie je financována multizdrojově** – tedy je nejen vyčleněná alokace v rámci EU fondů jako dosud, ale i alokace v rámci národních dotací. Za účelem posílení multiplikačního efektu dotací je akceptován vyšší podíl využití vlastních zdrojů z území než doposud;
- VI. **Existence jednoho operačního programu pro urbánní dimenzi** v gesci Ministerstva pro místní rozvoj, který vznikne v úzké spolupráci s městy – územní přístup (nikoli tematický/sektorový) s jednotným implementačním schématem pro všechny fondy, čímž dojde ke zjednodušení;
- VII. **Nutno promítnout do legislativy pojem „metropolitní oblast/aglomerace“** jako důležitou prostorovou úroveň v rozvoji území – je třeba, aby legislativa tento pojem znala.